

Nr. WJZ/2001/44651 (3741)

(Hoofd) Afdeling

DIRECTIE WETGEVING
EN JURIDISCHE ZAKEN

Nader rapport inzake het
voorstel van wet houdende
wijziging van de Wet op het
voortgezet onderwijs in verband
met onder meer de invoering van

ZOETERMEER, 27 november 2001

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 25 juli 2001, nr. 01.003631, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 25 oktober 2001, nr. W05.01.0376/III, bied ik U hierbij, mede namens de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, aan.

De Raad geeft u in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met zijn opmerkingen rekening zal zijn gehouden.

1. De visie van de Raad dat de bekostigingsregels voor zover het basisregels betreft moeten worden vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur wordt onderschreven. Deze algemene maatregel van bestuur zal dan ook zo spoedig mogelijk tot stand worden gebracht. Gelet op de noodzaak om de bedoelde regels tegelijk met het wetsvoorstel in werking te laten treden en de onzekerheid, mede in verband met het verkiezingsreces van de Tweede Kamer, over de haalbaarheid van de beoogde invoeringsdatum (1 augustus 2002) voor de algemene maatregel van bestuur, is er echter behoefte aan een wettelijke basis voor een tijdelijke ministeriële regeling. De zonodig daarop te baseren regeling zal zo spoedig mogelijk worden opgevolgd door een algemene maatregel van bestuur.

2. Artikel VI, de inwerkingtredingsbepaling, is in lijn met het advies van de Raad aangepast.

3. Overeenkomstig het advies van de Raad is de toelichting op de bepaling over de wachttijd voor vreemdelingen bij plaatsing in het praktijkonderwijs verduidelijkt en is de in het geding zijnde bepaling daarmee in overeenstemming gebracht.

4. De paragraaf over de financiële gevolgen is overeenkomstig het advies van de Raad aangepast.

5. Naar aanleiding van het advies van de Raad is in het algemeen deel van de toelichting aandacht besteed aan het vervallen van deel II van de WVO.

6. De redactionele kanttekening is verwerkt (zie artikel 75c WVO).

7. Van de gelegenheid van het uitbrengen van een nader rapport is gebruik gemaakt door de volgende wijzigingen aan te brengen.

a. In **artikel 10e** wordt niet meer gesproken over toelating tot maar over aanbieding van leerwegondersteunend onderwijs. Dit is zuiverder omdat leerwegondersteunend onderwijs geen afzonderlijke onderwijssoort is, maar een aanvulling op het reguliere onderwijs. Voorts is de eis geschrapt dat een aanvraag bij een regionale verwijzingscommissie wordt ingediend vóórdát de leerling leerwegondersteunend onderwijs ontvangt. Ten slotte is de mogelijkheid toegevoegd dat de regionale verwijzingscommissie tegelijk met de beslissing dat de leerling niet is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs kan bepalen dat de leerling wel toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs. Gebleken is dat deze wijze van uitvoeren door betrokkenen doelmatiger wordt geacht.

b. In **artikel 10g** is de aan toelating tot het praktijkonderwijs gestelde eis van een voorafgaande positieve beslissing van de regionale verwijzingscommissie vervangen door de eis dat voor 1 oktober van het desbetreffende schooljaar bij die commissie een aanvraag is ingediend. Voorts is de mogelijkheid om een aanvraag bij de regionale verwijzingscommissie in te dienen - behalve voor zover het vreemdelingen betreft - beperkt tot leerlingen die rechtstreeks afkomstig zijn van het basisonderwijs of het

(voortgezet) speciaal onderwijs. De beperking is in artikel 10e van overeenkomstige toepassing verklaard op het leerwegondersteunend onderwijs. Ten slotte is de mogelijkheid toegevoegd dat de regionale verwijzingscommissie tegelijk met de beslissing dat de leerling niet toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs kan bepalen dat de leerling wel is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs (het spiegelbeeld van de eerdergenoemde, in artikel 10e opgenomen, bepaling). Ook aan voornoemde wijzigingen liggen doelmatigheidsredenen ten grondslag.

c. In **artikel 10h** is als nieuwe taak voor de permanente commissie leerlingenzorg opgenomen het adviseren van bevoegde gezagsorganen over het aanbod en de invulling van leerwegondersteunend onderwijs en over het aanbieden van dat onderwijs aan leerlingen voor wie de regionale verwijzingscommissie heeft bepaald dat zij toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs. In de praktijk is de behoefte aan dergelijk adviezen gebleken.

d. Toegevoegd is de bepaling dat **artikel 11g** wordt geschrapt. Hiermee wordt de toezegging gestand gedaan zoals opgenomen in de brief aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal d.d. 21 juni 2001 (Kamerstukken I 2000/2001, 27 641, nr. 299b, bijlage 3).

e. De bepaling dat leerwegondersteunend onderwijs tot een bij koninklijk besluit te bepalen datum slechts uit 's Rijks kas wordt bekostigd voor zover het bevoegd gezag voor bekostiging in aanmerking kwam op grond van de Wet van 25 mei 1997, Stb. 337, is overgeheveld van het overgangsrechtelijke artikel IV naar artikel **75c, eerste lid, WVO**. Opneming in de WVO verdient uit het oogpunt van de kenbaarheid de voorkeur boven regeling in het overgangsrecht.

f. De bepaling in artikel 10e, eerste lid, dat de minister toestemming kan verlenen tot het verzorgen van leerwegondersteunend onderwijs is vervangen door de bepaling in **artikel 75c, tweede lid**, dat de minister leerwegondersteunend onderwijs voor bekostiging in aanmerking kan brengen. Bij nader inzien is het wenselijk gebleken, de term leerwegondersteunend onderwijs niet te beperken tot het leerwegondersteunend onderwijs waarvoor extra bekostiging wordt verkregen. Een school kan bijvoorbeeld ook met behulp van het in artikel 77, vierde lid, van de WVO bedoelde zorgbudget leerwegondersteunend onderwijs aanbieden. Feitelijk verandert er door deze wijziging

niet veel. Een positieve beslissing van de minister heeft zowel in het oorspronkelijk voorgestelde artikel 10e, eerste lid, als in het nieuwe artikel 75c, tweede lid, als enig gevolg dat de desbetreffende school extra bekostigd wordt voor leerlingen voor wie de regionale verwijzingscommissie heeft bepaald dat zij zijn aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs. Ook met betrekking tot de inwerkingtreding is voor artikel 75c hetzelfde geregeld als voor het oorspronkelijke artikel 10e, eerste lid (inwerkingtreding op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip). Wel is in artikel 75c, tweede lid, als eis voor een positieve beslissing van de minister toegevoegd, dat de meerderheid van de overige scholen en scholengemeenschappen in het desbetreffende samenwerkingsverband met de aanvraag instemt. Dit bevordert de totstandkoming van een doelmatig gespreid aanbod van leerwegondersteunend onderwijs.

g. De **artikelen 84 en 86** zijn aangepast aan de onder f genoemde wijzigingen. Voorts is in deze artikelen geregeld dat een leerling in het leerwegondersteunend onderwijs ook voor de extra bekostiging voor dit onderwijs in aanmerking komt als de RVC heeft bepaald dat betrokkene toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs. De reden hiervoor is dat het wenselijk is gebleken om de doorstroming van leerlingen uit het praktijkonderwijs naar het leerwegondersteunend onderwijs te bevorderen.

h. Ten slotte zijn enige wijzigingen aangebracht van technische aard.

Ik moge U, mede namens de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)

Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met onder meer de invoering van een regeling voor de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs en een regionaal zorgbudget

VOORSTEL VAN WET

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een regeling voor de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs en een regionaal zorgbudget in te voeren en een horizonbepaling in te voeren voor tijdelijke afwijkingen van de basisvormingsbepalingen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet op het voortgezet onderwijs wordt gewijzigd als volgt:

A

Het opschrift "DEEL I. VOORTGEZET ONDERWIJS" vervalt.

B

In artikel 1 wordt "Dit deel" vervangen door: Deze wet.

C

In artikel 2 wordt "dit deel" vervangen door "deze wet" en vervalt: in deel II van deze wet.

D

Artikel 10e wordt gewijzigd als volgt:

1. Het opschrift komt te luiden: Leerwegondersteunend onderwijs; regionale verwijzingscommissie.
2. Toegevoegd worden drie leden, luidend:
3. Het bevoegd gezag beslist na overleg met de ouders van de leerling of aan de leerling leerwegondersteunend onderwijs wordt aangeboden.
4. De in artikel 10g bedoelde regionale verwijzingscommissie beslist op aanvraag van het bevoegd gezag of de leerling op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen. Het bevoegd gezag voegt bij de aanvraag na overleg met de ouders een op de desbetreffende leerling betrekking hebbend onderwijskundig rapport. Artikel 10g, derde en vijfde tot en met negende lid, is van overeenkomstige toepassing.
5. De regionale verwijzingscommissie kan tegelijk met de beslissing dat een leerling niet is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs, beslissen dat die leerling toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs. Alvorens daartoe te beslissen, hoort de regionale verwijzingscommissie de ouders van de leerling en het bevoegd gezag van de betrokken school of afdeling voor praktijkonderwijs.
6. Artikel 10g, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de leerling die op basis van een beschikking van de regionale verwijzingscommissie is toegelaten.

E

In artikel 10g worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het tweede lid worden de tweede en derde volzin vervangen door: Het bevoegd gezag kan een leerling toelaten tot het praktijkonderwijs mits voor 1 oktober van het desbetreffende schooljaar een aanvraag bij een door Onze minister erkende regionale verwijzingscommissie is ingediend om vast te stellen of de leerling toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs. De aanvraag gaat vergezeld van een op de desbetreffende leerling betrekking hebbend onderwijskundig rapport en de op schrift gestelde zienswijze van de ouders.
2. In de vierde volzin van het tweede lid wordt "De desbetreffende leerling kan" vervangen door: Indien de regionale verwijzingscommissie heeft bepaald dat de leerling toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs, kan de desbetreffende leerling.

3. Na het tweede lid wordt onder vernummering van het derde tot en met achtste lid tot vierde tot en met negende lid een nieuw lid ingevoegd, luidend:

3. Een aanvraag bij een regionale verwijzingscommissie als bedoeld in het tweede lid kan alleen worden ingediend indien het een leerling betreft die rechtstreeks afkomstig is van een school of instelling als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs of de Wet op de expertisecentra. In afwijking van de eerste volzin kan een aanvraag als bedoeld in die volzin indien het een vreemdeling betreft als bedoeld in artikel 27, lid 1a, onderdeel b of c, die op 1 oktober van het schooljaar waarin hij voor het eerst wordt meegeteld als leerling in het voortgezet onderwijs korter dan één jaar in Nederland is, slechts worden ingediend na dat schooljaar.

4. Aan het vijfde lid (nieuw) wordt toegevoegd: De regionale verwijzingscommissie kan tegelijk met de beslissing dat een leerling niet toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs, beslissen dat die leerling is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs.

5. In het negende lid (nieuw) wordt "zevende lid" vervangen door: achtste lid.

F

Artikel 10h wordt gewijzigd als volgt:

1. In het vierde lid worden de tweede tot en met vierde volzin vervangen door: Zij vragen advies aan deze commissie over het aanbod en de invulling van leerwegondersteunend onderwijs en over het aanbieden van dat onderwijs aan leerlingen voor wie de regionale verwijzingscommissie heeft bepaald dat zij toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs.

2. In het vijfde lid wordt na onderdeel b, onder verlettering van de onderdelen c, d en e tot d, e en f een nieuw onderdeel c ingevoegd, luidend:

c. de wijze waarop de middelen, bedoeld in artikel 77, vierde lid, worden ingezet.

3. Het zevende lid vervalt.

G

Artikel 11g vervalt.

H

Artikel 19 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid wordt "dit deel" telkens vervangen door: deze wet.

2. In het derde lid wordt "dit deel" vervangen door "deze wet" en wordt "een of meer andere bedoelde scholen in de zin van deel II van deze wet dan wel in de zin van een

andere dan deze wet" vervangen door: een of meer andere scholen in de zin van een andere dan deze wet.

I

Artikel 27 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het vijfde lid vervalt: voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van deze wet,.

2. In het negende lid wordt na "die leerwegondersteunend onderwijs volgt" toegevoegd "op basis van een beschikking van de regionale verwijzingscommissie" en wordt "een op de desbetreffende leerling betrekking hebbend advies van de permanente commissie leerlingenzorg, bedoeld in artikel 10h, vierde lid" vervangen door: een recent op de desbetreffende leerling betrekking hebbend handelingsplan, bedoeld in artikel 10e, zesde lid, juncto artikel 10g, vierde lid.

J

Na artikel 40a wordt een nieuw artikel 40b ingevoegd, luidend:

Artikel 40b. Mogelijkheid afwijking rechtspositie en georganiseerd overleg voor praktijkonderwijs

Ten behoeve van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen scholen voor praktijkonderwijs kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden afgeweken van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 38a, 40 en 40a.

K

In artikel 42a, eerste lid, wordt de komma na "Wet op het primair onderwijs" vervangen door "of" en vervalt: of openbare scholen als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

L

In artikel 42b, eerste lid, vervalt: openbare scholen als bedoeld in deel II van deze wet of.

M

In artikel 42c, vierde lid, vervalt : van dit deel.

N

In artikel 49 wordt "dit deel" vervangen door: deze wet.

O

In artikel 50, vierde lid, wordt "dit deel" vervangen door: deze wet.

P

In artikel 53b, eerste lid, wordt ", 165 van de Wet op de expertisecentra en artikel 280 van deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs" vervangen door: en 165 van de Wet op de expertisecentra.

Q

In de artikelen 63 en 64 vervalt telkens: van dit deel.

R

Na artikel 75b wordt een nieuw artikel 75c ingevoegd, luidend:

Artikel 75c. Leerwegondersteunend onderwijs

Leerwegondersteunend onderwijs komt voor bekostiging in aanmerking voor zover de school of een daaraan uiterlijk op 1 augustus 2002 verbonden school of afdeling voor bekostiging van dat onderwijs in aanmerking kwam op grond van artikel II, eerste of tweede lid, artikel IV, eerste lid, of artikel IVa, eerste of tweede lid, van de Wet van 25 mei 1998 tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van leerwegen in de hogere leerjaren van het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en het voorbereidend beroepsonderwijs, alsmede van leerwegondersteunend en praktijkonderwijs (regeling leerwegen mavo en vbo; invoering leerwegondersteunend en praktijkonderwijs) (Stb. 1998, 337).

S

Aan artikel 75c wordt onder aanduiding van de bestaande tekst als eerste lid een tweede lid toegevoegd, luidend:

2. Onze Minister kan op aanvraag van het bevoegd gezag van een school of scholengemeenschap leerwegondersteunend onderwijs voor bekostiging in aanmerking brengen indien dat doelmatig is gelet op het geheel en de spreiding van het aanbod van leerwegondersteunend onderwijs en de meerderheid van de overige scholen en

scholengemeenschappen in het desbetreffende samenwerkingsverband met de aanvraag instemt.

T

In artikel 75d wordt "dit deel" vervangen door "deze wet" en wordt ", 165 van de Wet op de expertisecentra en 280 van de Wet op het voortgezet onderwijs" vervangen door: en 165 van de Wet op de expertisecentra.

U

In artikel 76d, eerste lid, onderdeel d, vervalt: deel II van.

V

In artikel 76x vervalt: van dit deel.

W

Artikel 77 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste en tweede lid vervalt telkens: van dit deel.
2. In het vierde lid wordt "bedrag" telkens vervangen door "budget" en wordt "ten behoeve van de leerlingen die leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs volgen" vervangen door: ten behoeve van aanvullende zorg voor leerlingen van de scholen in het samenwerkingsverband.

X

In artikel 79 vervalt: van dit deel.

Y

In artikel 84 wordt na het derde lid onder vernummering van het vierde lid tot vijfde lid een nieuw vierde lid ingevoegd, luidend:

4. Voor het in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde personeel wordt voor scholen met leerwegondersteunend onderwijs dat op grond van artikel 75c in aanmerking komt voor bekostiging een afzonderlijke grondslag vastgesteld op basis van het aantal leerlingen in dat onderwijs voor wie de regionale verwijzingscommissie heeft bepaald dat zij op dat onderwijs zijn aangewezen of toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs.

Z

Artikel 86, derde lid, wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel b vervalt: en.
2. Onder vervanging van de punt aan het eind van onderdeel c door ", en" wordt een onderdeel d toegevoegd, luidend:
 - d. voor scholen met leerwegondersteunend onderwijs dat op grond van artikel 75c in aanmerking is gebracht voor bekostiging een bedrag dat afhankelijk is van het aantal leerlingen in dat onderwijs voor wie de regionale verwijzingscommissie heeft bepaald dat zij op dat onderwijs zijn aangewezen of toelaatbaar zijn tot het praktijkonderwijs.
3. In het vijfde lid wordt "derde lid onder a tot en met c" vervangen door: derde lid onder a tot en met d.

AA

In de artikelen 96b, vierde lid, 96c, derde lid, 96m, derde lid, en 98, derde lid, vervalt telkens: van dit deel.

BB

In artikel 99, zesde lid, onderdeel c, vervalt: , of een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van deze wet.

CC

In de artikelen 100a, achtste lid, 100b, derde lid, 100c, zesde lid, 101, eerste lid, 102, tweede lid, en 102a.1, eerste lid, vervalt telkens: van dit deel.

DD

In artikel 104, eerste lid, wordt "dit deel" vervangen door: deze wet.

EE

In artikel 113 wordt na "- met uitzondering van het landbouwonderwijs -" ingevoegd: en op de beoordeling door de regionale verwijzingscommissie, bedoeld in artikel 10e, vierde lid, en artikel 10g, tweede lid,.

FF

In de artikelen 115, eerste lid, 118e en 118f, vierde lid, wordt "dit deel" vervangen door: deze wet.

GG

Artikel 119 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid wordt "Dit deel" vervangen door: Deze wet.
2. In het tweede lid wordt "dit deel" vervangen door: deze wet.

HH

In artikel 120 wordt "dit deel" vervangen door: deze wet.

II

Deel II vervalt.

JJ

Na artikel 123b wordt ingevoegd:

Artikel 124. Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Wet op het voortgezet onderwijs.

ARTIKEL II

In onderdeel A, punt 6, van de bijlage bij de Beroepswet wordt "43, 43a, 153, tweede lid, en 173" vervangen door: 43 en 43a.

ARTIKEL III

De Experimentenwet onderwijs wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 7c, eerste en tweede lid, vervalt telkens: dan wel, indien het voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden of moeilijk lerende kinderen betreft, deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

B

In artikel 7d vervalt: , dan wel, indien het voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden of moeilijk lerende kinderen betreft, artikel 127 van de Wet op het voortgezet onderwijs.

ARTIKEL IV

De Interimwet zij-instroom leraren primair en voortgezet onderwijs wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel b3° vervalt: deel I van.
2. Onderdeel b4° vervalt.
3. In onderdeel d wordt ", artikel 29, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra, of artikel 149, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs" vervangen door: of artikel 29, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra.

B

In artikel 2, eerste lid, vervalt: , 126, 152 en 286.

ARTIKEL V

In artikel E.65, zesde lid, onderdeel b, van de Invoeringswet W.H.B.O. vervalt: deel I van.

ARTIKEL VI

Artikel 1 van de Les- en cursusgeldwet wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel e1° vervalt: deel I van.
2. In onderdeel e3° vervalt: of een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.
3. In onderdeel f1° vervalt: deel I van.

ARTIKEL VII

Artikel 68 van de Wet algemene regels herindeling wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid vervalt: en artikel 253, eerste, zesde en zevende lid, van deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.
2. In het tweede lid vervalt: en artikel 254, eerste lid, van deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

ARTIKEL VIII

In artikel 1, tweede lid, artikel 87b, eerste lid, onder e2°, artikel 106, eerste lid, onder e2°, en artikel 111a, zesde lid onder b, van de Wet geluidhinder vervalt telkens: deel I van.

ARTIKEL IX

De Wet medezeggenschap onderwijs 1992 wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 1, eerste lid, onderdeel b, vervalt "deel I van de Wet op het voortgezet onderwijs, een openbare of uit de openbare kas bekostigde bijzondere school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van.

B

In artikel 13, tweede lid, vervalt: van deel I van de Wet op het voortgezet onderwijs of artikel 157, eerste lid, van deel II.

C

In artikel 15, derde lid, onderdeel a, vervalt: van deel I van de Wet op het voortgezet onderwijs, of artikel 178, eerste lid, van deel II.

ARTIKEL X

De Wet op de expertisecentra wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 25, eerste lid, onderdeel d, vervalt: , een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

B

In artikel 38, tweede lid, vervallen de eerste volzin en de zinsnede "of scholen voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de eerste volzin" en wordt "de tweede volzin" vervangen door: de eerste volzin.

C

In artikel 40, eerste lid, vervalt: , een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

D

In artikel 68, tweede lid, vervalt: alsmede het voortgezet onderwijs als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

E

In artikel 91, wordt na onderdeel c toegevoegd "en" en vervalt onderdeel d.

F

In artikel 120 wordt ", een speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs" vervangen door: of een speciale school voor basisonderwijs.

G

In artikel 157, vierde lid, wordt aan het eind van onderdeel a toegevoegd "en" en vervalt onderdeel b.

H

In artikel 165, derde lid, vervalt: , scholen voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

ARTIKEL XI

De Wet op het primair onderwijs wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

1. In de begripsomschrijving van school voor voortgezet speciaal onderwijs vervalt: of deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.
2. In de begripsomschrijving van school voor voortgezet onderwijs vervalt: deel I van.

B

In artikel 171, vierde lid, onderdeel b, vervalt: en deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

C

In artikel 179, derde lid, vervalt: , scholen voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs.

ARTIKEL XII

In artikel 3, eerste lid, van de Wet overige OCenW-subsidies wordt "75d en 189" vervangen door: en 75d.

ARTIKEL XIII

Artikel 2, eerste lid, van de Wet privatisering ABP wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel b³ wordt ", de Wet op de expertisecentra of deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs" vervangen door: of de Wet op de expertisecentra.
2. In onderdeel e vervalt: en 187.

ARTIKEL XIV

In artikel 66 van de Wet tegemoetkoming studiekosten wordt "titel IV van deel II" vervangen door "titel IV" en wordt ", artikel 5 van de Wet op de expertisecentra, dan wel artikel 128 van deel II van de Wet op het voortgezet onderwijs" vervangen door: dan wel artikel 5 van de Wet op de expertisecentra.

ARTIKEL XV

In artikel 15, eerste lid, onderdeel k, van de Wet op belastingen van rechtsverkeer wordt "de artikelen 50, 176 en 218, tweede lid," vervangen door "artikel 50" en wordt "98, tweede lid, en 221, tweede lid," vervangen door: en 98, tweede lid,.

ARTIKEL XVI

In artikel II, zesde lid, en IV, tweede lid, van de wet van 25 mei 1998 tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van leerwegen in de hogere leerjaren van het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en het voorbereidend beroepsonderwijs, alsmede van leerwegondersteunend en praktijkonderwijs (regeling leerwegen mavo en vbo; invoering leerwegondersteunend en praktijkonderwijs; Stb. 1998, 337) wordt "1 augustus 2002" telkens vervangen door: 1 augustus 2003.

ARTIKEL XVII

Voor zover nodig ten behoeve van een goede en tijdige invoering worden voor het schooljaar 2002-2003, in afwijking van artikel 10g, achtste lid, en artikel 77, vierde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs, de in die artikelen bedoelde voorschriften vastgesteld bij ministeriële regeling. De tweede volzin van artikel 77, vierde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs is in dat geval van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL XVIII

De artikelen 124 tot en met 288 van de Wet op het voortgezet onderwijs en de daarop gebaseerde algemeen verbindende voorschriften zoals deze luiden op de dag voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel II, van deze wet blijven van toepassing op

- a. aanvragen die op grond van die artikelen of die voorschriften binnen de daarvoor gestelde termijn zijn ingediend en betrekking hebben op de periode voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel II, van deze wet,
- b. bezwaarschriften en beroepschriften die binnen de daarvoor geldende termijn zijn ingediend met betrekking tot die artikelen of die voorschriften en betrekking hebben op de periode voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel II, van deze wet,
- c. de afrekening van vergoedingen op grond van die artikelen of die voorschriften voor de periode voor de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel II, van deze wet.

ARTIKEL XIX

Indien deze wet in werking treedt op of na het tijdstip waarop het voorstel van wet tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met de invoering van persoonsgebonden nummers in het onderwijs (Kamerstukken I 2000/2001, 25 828, nr. 264) tot wet wordt verheven en voor wat betreft het voortgezet onderwijs in werking treedt, wordt deze wet als volgt gewijzigd:

A

In artikel I wordt na onderdeel I ingevoegd:

la

Aan artikel 27b, vijfde lid, wordt toegevoegd: Met betrekking tot de in artikel 40b bedoelde scholen voor praktijkonderwijs kan bij ministeriële regeling worden bepaald welke andere gegevens in de leerlingenadministratie worden opgenomen.

B

Na artikel XIV wordt een artikel XIVa ingevoegd, luidend:

ARTIKEL XIVa

In artikel 9b, eerste lid, onderdeel c, van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank wordt "de artikelen 103b, tweede lid, en 279a, tweede en derde lid," vervangen door: artikel 103b, tweede lid,.

ARTIKEL XX

1. Deze wet treedt met uitzondering van artikel XVI in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.
2. Artikel XVI treedt onder toepassing van artikel 16 van de Tijdelijke referendumwet in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

De Minister van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij,

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Op grond van artikel XXIII van de wet van 25 mei 1998 tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van leerwegen in de hogere leerjaren van het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en het voorbereidend beroepsonderwijs, alsmede van leerwegondersteunend en praktijkonderwijs (regeling leerwegen mavo en vbo; invoering leerwegondersteunend en praktijkonderwijs; Stb. 1998, 337), hierna te noemen vmbo-wet, dient verslag te worden gedaan aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het zorgbudget voor het leerwegondersteunend onderwijs (lwo) en het praktijkonderwijs (pro). Deze onderwijssoorten zijn ontstaan uit het individueel voorbereidend beroepsonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (vso) voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden (lom) en voor moeilijk lerende kinderen (mlk). Ze zijn bedoeld voor leerlingen voor wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering is geboden en die in verband daarmee extra zorg behoeven. Ter uitvoering van voornoemd artikel is met het Technisch overleg, het overlegorgaan waarin het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) overleg pleegt met onderwijsorganisaties over het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, een rapportage opgesteld over de inrichting en de uitvoering van het zorgbudget.

Bij brief van 26 juli 2000 (Kamerstukken II 1999/2000, 24 578, nr. 32) zijn de rapportage en een Gezamenlijke verklaring van het Technisch overleg over kwaliteit, organisatie en bekostiging van de zorg in het voortgezet onderwijs aangeboden. In de brief zijn uitgangspunten en voorstellen daarvoor aangegeven. Na advisering door de Onderwijsraad op 6 juli 2000 en toezending van de reactie daarop bij brief van 4 oktober 2000 (Kamerstukken II 2000/2001, 24 578, nr. 33) is met de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 7 december 2000 uitvoerig over deze stukken gesproken. Naar aanleiding daarvan wordt mede namens de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij een aantal voorstellen gedaan, waarop hierna op hoofdlijnen wordt ingegaan.

1.2. Uitgangspunten van een zorgbudget

Het zorgbudget volgens artikel 77, vierde lid, van de Wet op het voorgezet onderwijs (WVO) dat op 1 augustus 2002 in werking zou treden, heeft drie uitgangspunten:

1. het bevorderen van maatwerk in zorgstructuur,
2. beheersing van uitgaven door een volledig gebudgetteerd bekostigingssysteem,
3. een zorgbudget op samenwerkingsniveau.

Het onderhavige wetsvoorstel bevat de volgende uitwerking.

a. Kwalitatieve regulering van de instroom en een open-einde bekostiging van het lwoo en het pro

Tegenover de voordelen van een volledig gebudgetteerd bekostigingssysteem staat het nadeel dat er geen directe koppeling is tussen de vraag naar zorg en de door de overheid ter beschikking gestelde middelen. Volledige budgettering wordt daarom door het veld ervaren als een afwenteling van risico's op scholen. Om die reden wordt geen voorstel gedaan tot volledige budgettering als middel tot beheersing van de uitgaven. Voorgesteld wordt een stelsel van kwalitatieve criteria (indicatiestelling) op basis waarvan bepaald wordt of de school voor leerlingen een extra bekostiging ontvangt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen criteria voor toelaatbaarheid tot pro en criteria waarbij de school extra middelen ontvangt voor de inrichting van lwoo en een stelsel van kwantitatieve criteria op basis waarvan samenwerkingsverbanden een regionaal zorgbudget ontvangen.

Ten behoeve van de beoordeling van de kwalitatieve criteria (indicatiestelling) wordt gebruik gemaakt van de regionale verwijzingscommissies (RVC's).

Deze commissies waren reeds voorzien voor het pro, maar krijgen, als onafhankelijk orgaan, ook een taak met betrekking tot het lwoo. Er zullen landelijke uniforme criteria worden vastgesteld op basis waarvan de RVC's beschikkingen over het aangewezen zijn op het lwoo en de toelaatbaarheid tot het pro kunnen afgeven. Voor het pro is in geval van een positieve beschikking op grond van de geldende criteria sprake van een één op één toelaatbaarheid van de leerling. De positieve beschikking van de RVC geldt tevens als bekostigingsgrondslag.

Voor het lwoo is in geval van een positieve beschikking wel sprake van een één op één bekostiging, maar niet van een één op één relatie voor wat betreft de feitelijke toelaatbaarheid van de leerling. Ook niet-geïndiceerde leerlingen zijn door scholen

toelaatbaar tot de verschillende vormen en mogelijkheden van lwoo onderwijs. In tegenstelling tot geïndiceerde leerlingen krijgt de school voor deze niet-geïndiceerde leerlingen geen verhoogde bekostiging. Dit strookt met de bedoelingen van de wetgever waarin lwoo binnen de leerwegen vorm krijgt en aan leerlingen aangeboden wordt. Doel van de herinrichting van de zorgstructuur is immers dat meer leerlingen met een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) doorstromen naar vervolgonderwijs. Inzet en gebruik van lwoo is met andere woorden geen doel op zich maar maakt deel uit van het aanbod zoals dat door de wetgever in de vorm van leerwegen is geordend. Het zorgaanbod kan hiermee variëren van een generiek zorgaanbod tot een specifiek zorgaanbod voor bepaalde doelgroepen.

Verder wordt voorgesteld om de inspectie toezicht te laten houden op de beoordeling door de RVC's. In het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de expertisecentra, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van leerlinggebonden financiering en de regionale expertisecentra (wetsvoorstel LGF; Kamerstukken II 2000-2001, 27 728) wordt voor het toezicht op de commissie voor de indicatiestelling van de regionale expertisecentra een landelijke commissie voor de indicatiestelling in het leven geroepen. In casu is niet gekozen voor die constructie omdat de beslissingen van de RVC's van een andere (meer technische) aard zijn dan die van de commissies voor de indicatiestelling. Overigens lenen sommige LGF-indicaties zich er in beginsel voor om als basis te dienen voor een beschikking van een RVC inzake het pro of het lwoo. Dit zal tot uitdrukking worden gebracht in de regeling (bij of krachtens algemene maatregel van bestuur) voor de beoordelingscriteria van RVC's.

b. Een regionaal budget

De zorg voor leerlingen is een aangelegenheid van het samenwerkingsverband. In artikel 10h, derde lid, van de WVO is dit als een doel van een samenwerkingsverband vastgelegd. Om die reden zou naast de open-einde-bekostiging voor het lwoo en het pro voor het samenwerkingsverband een budget beschikbaar moeten zijn voor zorg op maat voor individuele leerlingen. Het indiceren van leerlingen voor pro en lwoo via vastgestelde criteria zal er namelijk altijd toe leiden dat leerlingen die net niet aan de criteria voldoen, toch vormen van zorg nodig kunnen hebben. Hiernaast kan het zo zijn dat de scholen binnen een samenwerkingsverband van mening zijn dat ook andere leerlingen een extra vorm van zorg verdienen. Ten behoeve van de financiering van die zorg wordt een regionaal budget voorgesteld. Gelet op de zorgtaak van het

samenwerkingsverband zal de inzet van de middelen van het samenwerkingsverband onder verantwoordelijkheid van de samenwerkende scholen plaatsvinden.

c. Samengevat: een nieuw bekostigingsmodel met ingang van 1 augustus 2002

De voorstellen onder a en b leiden tot een ander bekostigingsmodel dan voorzien was op grond van het eerdergenoemde artikel 77, vierde lid, van de WVO. Dit nieuwe bekostigingsmodel is aan te duiden als een gemengd model dat enerzijds bestaat uit de open-einde-bekostiging van lwoo- en pro-leerlingen met een positieve RVC-beschikking voor scholen en anderzijds een regionaal budget voor het samenwerkingsverband. Artikel 77, vierde lid, zal worden gewijzigd en als grondslag dienen voor de uitwerking van het regionaal budget.

d. Voorlopige beperking bekostiging lwoo tot bevoegde gezagsorganen die daarvoor reeds in aanmerking komen

De mogelijkheid van bekostiging van het lwoo wordt vooralsnog beperkt tot bevoegde gezagsorganen die al voor bekostiging daarvan in aanmerking komen op grond van de vmbo-wet (zie artikel I, onderdelen R, Y en Z). Hiervoor is gekozen om versnippering van het aanbod van lwoo tegen te gaan. Eerst moet het fusieproces zijn afgerond. Daarna, vanaf 1 augustus 2002, zal worden gezien of het wenselijk is de mogelijkheid van bekostiging van het lwoo uit te breiden. Dit kan gebeuren door het in het leven roepen van een aanvraagprocedure. Deze uitbreiding wordt gerealiseerd door bij koninklijk besluit de datum van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel S (artikel 75c, tweede lid) te bepalen. Tevens kan op basis van evaluatie van deze wet worden besloten het systeem van licenties op te heffen zodat alle vbo-scholen voor bekostiging van lwoo in aanmerking komen. Om dit te realiseren zal de wet opnieuw moeten worden gewijzigd (artikel 75c WVO schrappen en de artikelen 84 en 86 WVO wijzigen).

e. Vervallen van deel II van de WVO

In dit wetsvoorstel wordt tevens geregeld dat deel II van de WVO vervalt. Dit houdt verband met de vmbo-wet. Op grond van de artikelen IV, eerste lid, V, eerste lid, en VIII, eerste lid, van laatstgenoemde wet dient het in deel II van de WVO geregelde onderwijs namelijk uiterlijk 1 augustus 2002 te worden omgezet in lwoo of pro. Bij de behandeling van het voorstel leidend tot de vmbo-wet, is van meet af aan de tijdelijkheid van deel II van de WVO (de voormalige Interimwet op het speciaal en het voortgezet speciaal onderwijs (ISOVSO) voorzover het betreft het vso-lom en het vso-

mlk) als toekomstperspectief aangegeven. Daaraan wordt reeds gerefereerd in de considerans bij de vmbo-wet. Gewezen wordt op de afloop van de geldigheidsduur van de ISOVSO, waardoor het mede noodzakelijk was het vso-lom en het vso-mlk binnen het voortgezet onderwijs te positioneren, teneinde te bevorderen dat zoveel mogelijk van deze leerlingen de leerwegen van het voortgezet onderwijs met goed gevolg voltooien en dat de in het vso aanwezige deskundigheid zoveel als mogelijk ten behoeve van het voortgezet onderwijs kan worden ingezet.

De beoogde tijdelijkheid van deel II van de WVO blijkt ook uit paragraaf 3.2. onder het kopje “vso” en paragraaf 3.3. onder het kopje “opbouw” van de memorie van toelichting bij de vmbo-wet (Kamerstukken II 1996-1997, 25 410, nr. 3). In die paragrafen wordt het toekomstperspectief van het vso gedetailleerd uitgewerkt. Daarbij is uitdrukkelijk niet voorzien in het voortbestaan na 1 augustus 2002 van het vso-lom en het vso-mlk. In de vmbo-wet is dan ook de omzetting van het vso-lom en het vso-mlk (op grond van artikel III, eerste lid, en artikel VII, eerste lid, van de vmbo-wet worden deze onderwijssoorten per 1 augustus 1998 aangeduid als svo-lom en svo-mlk) imperatief voorgeschreven. Zo schrijft artikel IV, eerste lid, voor dat de minister *uiterlijk voor 1 augustus 2002* het svo-lom als lwoo (zijnde voortgezet onderwijs in de zin van deel I WVO) voor bekostiging in aanmerking *brengt*. Hetzelfde geldt voor artikel VIII ten aanzien het pro.

1.3. Evaluatie

Voorgesteld wordt om vier jaar na de invoering de wetswijziging te evalueren.

1.4. Uitvoeringsgevolgen

Aan dit wetsvoorstel zijn geen extra uitvoeringsgevolgen verbonden ten opzichte van de situatie die geldt voor de periode vóór de inwerkingtreding.

1.5. Draagvlak

De voorstellen zijn uitvoerig besproken in het Technisch overleg. De deelnemers aan dit overleg hebben de Gezamenlijke verklaring over kwaliteit, organisatie en bekostiging van de zorg in het voortgezet onderwijs opgesteld, waarmee zij hebben aangegeven de voorgestelde beleidslijnen te ondersteunen. Dit betekent dat er in het veld draagvlak is voor het onderhavige wetsvoorstel.

1.6. Financiële gevolgen

De maatregelen voortvloeiend uit dit voorstel hebben geen financiële gevolgen voor wat betreft de taken van de RVC's. Het werken met genormeerde criteria leidt tot efficiëncy doch de nieuwe taken leiden weer tot meer werk. Het geheel wordt geacht neutraal te zijn. Het beschikbare budget is toereikend.

Voor de invoering van het regionale budget is vanaf 2002 via een reallocatie van middelen een budget vrij gemaakt. Hieraan is toegevoegd de reeds in de begroting opgenomen reeksen voor samenwerkingsverbanden vo-svo en de via de voorjaarsnota 2000 en 2001 beschikbaar gestelde middelen vanaf 2000 respectievelijk 2001. Het geheel leidt tot een structureel budget van bijna € 41 miljoen.

Hierbij dient te worden vermeld dat de € 41 miljoen zorgbudget niet los mag worden gezien van de totale zorgfinanciering. Naast de bekostiging van geïndiceerde leerlingen pro en lwoo aan de scholen ontvangen de samenwerkingsverbanden in totaal de € 41 miljoen als bovenschools zorgbudget.

De aanwending van dit budget voor zorg op maat voor individuele leerlingen is een aangelegenheid van het samenwerkingsverband. Inzake de omvang van het aantal niet-geïndiceerde leerlingen dat met dit budget kan worden geholpen is derhalve geen eenduidig bedrag per leerling te geven. Het is op voorhand namelijk ongewis hoeveel leerlingen naar het oordeel van de schoolbesturen binnen een samenwerkingsverband jaarlijks geacht worden extra zorg (begeleiding) nodig te hebben en hoe intensief die zorg gemiddeld per leerling zal zijn of wenselijk wordt geacht. Dit hangt nauw samen met het kosten van de gewenste (extra) zorg. Indien uitgegaan wordt van de gemiddelde meerkosten voor een leerling met een lwoo-indicatie - dan kunnen de samenwerkingsverbanden met € 41 miljoen in totaal 15.502 leerlingen extra zorg geven. Dit is ruim 15% extra ten opzichte van het totaal aantal geïndiceerde leerlingen van ongeveer 100.000 voor lwoo en pro. Dit aantal verdubbelt tot 31.000 extra leerlingen indien de zorg de helft zo omvangrijk zal zijn.

2. Artikelsgewijs

Artikel I, onderdelen A, B en C (opschrift deel I, artikelen 1 en 2 WVO)

Deze onderdelen bevatten technische wijzigingen in verband met het vervallen van deel II van de WVO (zie artikel I, onderdeel II).

Artikel I, onderdeel D (artikel 10e WVO)

In het nieuwe derde lid van artikel 10e WVO is geregeld dat het bevoegd gezag na overleg met de ouders beslist over het aanbieden aan de leerling van lwoo. Op grond van het nieuwe vierde lid *kan* het bevoegd gezag aan de RVC (die ook oordeelt over de toelaatbaarheid tot het pro) verzoeken om te bepalen dat de leerling op lwoo is aangewezen. Een dergelijk verzoek is *niet noodzakelijk om de leerling lwoo te kunnen aanbieden*. Op grond van de nieuwe bekostigingsregeling wordt echter alleen extra formatie en een extra vergoeding voor exploitatiekosten verstrekt voor leerlingen in het lwoo voor wie de RVC heeft bepaald dat zij op dit onderwijs zijn aangewezen (zie artikel I, onderdelen Y en Z, waarin tevens wordt geëist dat het lwoo op de school op grond van artikel 75c WVO voor bekostiging in aanmerking is gebracht). Voor het meetellen als lwoo-leerling op 1 oktober van een schooljaar is het niet nodig dat er op die datum al een positieve RVC-beslissing is: bij algemene maatregel van bestuur zal worden bepaald dat de leerling ook wordt meegeteld als lwoo-leerling als de aanvraag vóór 1 oktober is ingediend en de RVC voor 15 november beslist dat de leerling op lwoo is aangewezen.

Het vierde lid bevat tevens een regeling voor de aanvraag van een RVC-beschikking. Verschillende bepalingen die zijn opgenomen in het artikel over de toelating tot het pro, zijn van overeenkomstige toepassing verklaard op het lwoo. Het gaat hier om bepalingen over beperking van de mogelijkheid om een RVC-beschikking te vragen, advisering over de begeleiding bij een afwijzende beschikking, bezwaar en beroep, inlichtingen aan de minister en nadere regeling bij algemene maatregel van bestuur. Een en ander betekent o.a. dat de school en de ouders op grond van de Algemene wet bestuursrecht een bezwaar- en beroepschrift kunnen indienen tegen een RVC-beschikking omtrent het aangewezen zijn van de leerling op lwoo. Ook kunnen de ouders een lwoo-beschikking van de RVC voorleggen aan een andere RVC met het verzoek daarover een deskundigenadvies uit te brengen.

Het nieuwe vijfde lid van artikel 10e WVO bepaalt dat de RVC bij een afwijzende beschikking op de aanvraag met betrekking tot het aangewezen zijn op lwoo een positieve beschikking kan afgeven met betrekking tot de toelaatbaarheid tot pro.

Op grond van het zesde lid dient het bevoegd gezag voor elke leerling die wordt toegelaten tot het lwoo en voor wie een positieve RVC-beslissing is afgegeven een handelingsplan op te stellen. Het bevoegd gezag kan ditzelfde instrument ook hanteren voor leerlingen in het lwoo voor wie geen positieve RVC-beslissing is afgegeven.

Artikel I, onderdeel E (artikel 10g WVO)

In het tweede lid van artikel 10g WVO is de bepaling dat leerlingen slechts toelaatbaar zijn tot het pro na een positieve beschikking van de RVC vervangen door een bepaling die de toelaatbaarheid afhankelijk stelt van de indiening voor 1 oktober van een aanvraag bij de RVC van een beschikking omtrent de toelaatbaarheid. In de algemene maatregel van bestuur die de bekostiging regelt, zal worden bepaald dat leerlingen kunnen worden meegeteld als pro-leerling als de RVC voor 15 november van het desbetreffende schooljaar heeft bepaald dat ze toelaatbaar zijn tot het pro. Bij een school voor pro zal een leerling in het eerste leerjaar onder bepaalde voorwaarden ook kunnen worden meegeteld bij een negatieve RVC-beschikking.

Op grond van het nieuwe derde lid kan een aanvraag van een RVC-beschikking met betrekking tot de toelaatbaarheid tot het pro slechts worden ingediend voor een leerling die rechtstreeks afkomstig is van een school of instelling als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs (WPO) of de Wet op de expertisecentra (WEC). Voor een vreemdeling die op 1 oktober van het schooljaar waarin hij voor het eerst wordt meegeteld als leerling in het voortgezet onderwijs korter dan één jaar in Nederland is, kan pas een aanvraag worden ingediend na afloop van dat schooljaar. Dit betekent dat nieuwkomers eerst een volledig schooljaar voortgezet onderwijs moeten volgen voordat ze in het praktijkonderwijs kunnen worden geplaatst. Door de van overeenkomstige toepassing verklaring in artikel 10e, vierde lid, gelden de in artikel 10g, derde lid, opgenomen voorschriften ook voor het leerwegondersteunend onderwijs. De bepaling over vreemdelingen is opgenomen om te voorkomen dat nieuwkomers op grond van taalproblemen dan wel leerproblemen als gevolg van sociaal emotionele problematiek in een onderwijsvorm worden geplaatst die geen recht doet aan de cognitieve capaciteiten van deze leerlingen. Daar komt bij dat de desbetreffende leerlingen de Nederlandse taal niet of nauwelijks beheersen, waardoor zij niet in staat zijn deel te nemen aan testen waarop het oordeel over de toelaatbaarheid wordt gebaseerd. Om toch te voorzien in voldoende zorg, zal de ratio leraar/leerling van de Regeling personele vergoeding culturele minderheidsgroepen en anderstalige leerlingen WVO (cumi-vo-regeling) worden verhoogd voor *alle* leerlingen die op 1 oktober van een schooljaar nog geen jaar in Nederland zijn (cumi-vo+regeling). De leerlingen dienen natuurlijk wel te voldoen aan de overige voorwaarden van de cumi-vo-regeling. Door middel van deze verhoging van de cumi-vo-regeling worden alle scholen die belast zijn

met de opvang van deze leerlingen in staat gesteld de benodigde zorg te bieden voor deze leerlingen. Na afloop van het eerste schooljaar kan desgewenst een aanvraag van een RVC-beschikking met betrekking tot de toelaatbaarheid tot het pro dan wel het aangewezen zijn op lwoo worden ingediend. Het is evenwel ook mogelijk dat dit niet meer noodzakelijk is en daarmee de weg geopend wordt om rechtstreeks in te stromen in het reguliere onderwijs.

Artikel I, onderdeel F (artikel 10h)

De taak van de permanente commissie leerlingenzorg (PCL) om een besluit te nemen over de toelaatbaarheid van een leerling tot het leerwegondersteunend onderwijs, is overbodig geworden door de rol die in artikel I, onderdeel D, is toebedeeld aan de RVC. De PCL krijgt echter een andere wettelijke taak. In de eerste plaats zijn de bevoegde gezagsorganen voortaan verplicht bij de PCL advies in te winnen over het aanbod en de invulling van lwoo. Dit advies kan betrekking hebben op de vorm van begeleiding die de leerling nodig heeft, de setting waarin deze plaats zou kunnen vinden en, daaraan gekoppeld, de school of de voorziening die het beste aan de gestelde zorgvraag tegemoet kan komen. De adviesfunctie kan van toepassing zijn op leerlingen in het vmbo die extra zorg nodig hebben, maar (op basis van de indicatiecriteria) geen beschikking lwoo hebben gekregen en op leerlingen waarvoor wel een beschikking lwoo is gegeven. Aan het advies kan een bedrag uit het regionale zorgbudget worden gekoppeld.

Voorts dienen de bevoegde gezagsorganen advies te vragen aan de PCL over het aanbieden van lwoo aan leerlingen voor wie de RVC heeft bepaald dat zij toelaatbaar zijn tot het pro (de zogenaamde opstroom).

Op grond van onderdeel F, tweede lid, dient in het zorgplan te worden vermeld hoe het regionaal zorgbudget wordt ingezet. Aangezien de zorgtaak en de vaststelling en uitvoering van het zorgplan, daaronder begrepen de inzet door de betrokken scholen van de middelen uit het regionaal budget, regels vormen voor het openbaar onderwijs en bekostigingsvoorwaarden voor het bijzonder onderwijs, is daarop het reguliere toezicht (door de inspectie) van toepassing.

Artikel I, onderdeel G (artikel 11g)

Artikel 11g van de WVO heeft betrekking op tijdelijke afwijkingen ten aanzien van de basisvormingsbepalingen in die wet (zie Stb. 2001, 340). Teneinde de tijdelijkheid

expliciet tot uitdrukking te brengen, wordt thans een horizonbepaling voor dit artikel geregeld, waardoor artikel 11g met ingang van 1 augustus 2004 weer komt te vervallen. Met deze bepaling wordt de toezegging gestand gedaan zoals opgenomen in de brief aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal d.d. 21 juni 2001 (Kamerstukken I 2000/2001, 27 641, nr. 299b, bijlage 3).

Artikel I, onderdeel H (artikel 19)

Dit onderdeel bevat een technische wijziging in verband met het vervallen van deel II van de WVO.

Artikel I, onderdeel I (artikel 27)

Dit onderdeel bevat technische wijzigingen in verband met het vervallen van deel II van de WVO en het vervallen van de beslissingen van de permanente commissies leerlingenzorg over de toelaatbaarheid tot het lwoo.

Artikel I, onderdeel J (artikel 40b)

Dit onderdeel regelt dat voor bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen scholen voor pro bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden afgeweken van de artikelen 38a, 40 en 40a van de WVO of de daarop gebaseerde algemeen verbindende voorschriften. De artikelen 38a, 40 en 40a van de WVO regelen de rechtspositie van het personeel en het georganiseerd overleg over de aangelegenheden van algemeen belang voor de (bijzondere) rechtstoestand van het personeel. Het is de bedoeling dat van de mogelijkheid tot afwijking gebruik wordt gemaakt door het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (RPBO) van overeenkomstige toepassing te verklaren op de zogenaamde declaratiescholen. Dit betreft in beginsel zelfstandige scholen voor pro die een te geringe omvang hebben voor de lumpsumbekostiging. Hiervoor is thans bij ministeriële regeling bepaald dat het declaratiesysteem en het RPBO van overeenkomstige toepassing zijn. Bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur op grond van het reeds bestaande artikel 77, derde lid, WVO zal voor bedoelde scholen tevens worden voorzien in voortzetting van de declaratiebekostiging.

Voor de goede orde zij er hier op gewezen dat in de toekomst op het overige pro en op het lwoo de reguliere rechtspositie- en bekostigingsregeling voor het voortgezet onderwijs rechtstreeks van toepassing zal zijn. Thans wordt die rechtspositie- en

bekostigingsregeling bij ministeriële regeling van overeenkomstige toepassing verklaard op eerstgenoemde onderwijssoorten.

Artikel I, onderdelen K tot en met Q en T, U, V en X (artikelen 42a, 42b, 42c, 49, 50, 53b, 63, 64, 75d, 76d, 76x en 79)

Deze onderdelen bevatten technische wijzigingen in verband met het vervallen van deel II van de WVO.

Artikel I, onderdeel R (artikel 75c WVO)

Op grond van artikel 75c geldt de aanspraak op bekostiging van lwoo voor de scholen die voor bekostiging van lwoo in aanmerking kwamen op grond van de vmbo-wet, of waaraan de op grond van die wet ontstane scholen en afdelingen voor lwoo uiterlijk op 1 augustus 2002 worden verbonden. Met ingang van laatstgenoemde datum worden de scholen en afdelingen voor lwoo opgeheven en worden de leerlingen aangemerkt als lwoo-leerlingen van de school waaraan de lwoo-school wordt of de lwoo-afdeling was verbonden (artikel XI van de vmbo-wet, en het daarop te baseren koninklijk besluit). Voor de goede orde zij er hier op gewezen dat nevenvestigingen voor lwoo, bedoeld in artikel IV, derde lid, van voornoemde wet in stand blijven krachtens artikel 19, vierde lid, WVO.

Artikel I, onderdeel S (artikel 75c WVO)

Op grond van het nieuwe tweede lid van artikel 75c WVO kan de Minister aan andere dan de in het eerste lid bedoelde scholen toestemming verlenen om lwoo te geven, indien dat gelet op het bestaande aanbod van lwoo doelmatig is en de meerderheid van de overige mavo-, vbo- en pro-scholen in het samenwerkingsverband met de aanvraag instemt. Eerstgenoemd criterium is ontleend aan het criterium dat in het negende lid van de artikelen 10b en 10d van de WVO is opgenomen voor het verlenen van toestemming voor het verzorgen van intrasectorale programma's. Het instemmingsvereiste bevordert de totstandkoming van een doelmatige spreiding van lwoo binnen het samenwerkingsverband. Het tweede lid van artikel 75c zal niet tegelijk met het eerste lid in werking treden. Op de redenen voor dit laatste is ingegaan in paragraaf 1.2, onderdeel d, van deze memorie van toelichting.

Artikel I, onderdeel W (artikel 77)

Dit onderdeel bevat de wettelijke basis voor de regeling van een budget voor aanvullende zorg in het samenwerkingsverband. In de algemene maatregel van bestuur op basis van dit artikellid zal worden geregeld dat dit zorgbudget wordt toegekend aan één van de scholen in het samenwerkingsverband. Deze school is in administratieve zin ontvanger van het zorgbudget, maar zal dit overeenkomstig het zorgplan moeten verdelen over de in aanmerking komende scholen. De verantwoording van de aldus verdeelde middelen vindt per school plaats door middel van de gebruikelijke jaarrekening. De middelen kunnen worden besteed voor alle vormen van aanvullende zorg, dus ook voor lwoo en pro.

Voor de goede orde zij hier opgemerkt dat de bekostiging van het lwoo en het pro zal worden geregeld in algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen, gebaseerd op reeds bestaande artikelen in deel I, titel III, afdeling II, van de WVO. Zoals in de toelichting op artikel I, onderdeel J, reeds werd opgemerkt, zal daarbij worden voorzien in declaratiebekostiging voor de scholen voor pro waarvoor dat voor de inwerkingtreding van de nieuwe bekostigingsregeling ook gold.

Artikel I, onderdeel Y (artikel 84)

Het nieuwe vierde lid vormt de basis voor de afzonderlijke grondslag voor de formatie ten behoeve van onderwijzend personeel van scholen die op basis van artikel 75c van de WVO in aanmerking komen voor bekostiging van lwoo. Deze extra formatie wordt gerelateerd aan het aantal leerlingen in het lwoo voor wie de RVC heeft bepaald dat zij op dit onderwijs zijn aangewezen of dat zij toelaatbaar zijn tot het pro. Dit laatste bevordert de doorstroming naar het lwoo van leerlingen die een tijd pro hebben gevolgd (de zogenaamde opstroom). Voor de goede orde zij er hier op gewezen dat het omgekeerde, toelating tot het pro van leerlingen met een lwoo-beschikking (de zogenaamde afstroom), niet mogelijk is.

Artikel I, onderdeel Z (artikel 86)

Dit onderdeel regelt dat de in de vorige alinea bedoelde scholen ook in aanmerking komen voor een extra vergoeding voor exploitatiekosten. Ook deze wordt gerelateerd aan het aantal leerlingen in het lwoo voor wie de RVC heeft bepaald dat zij op dit onderwijs zijn aangewezen of dat zij toelaatbaar zijn tot het pro.

Artikel I, onderdelen AA tot en met DD (artikelen 96b, 96c, 96m, 98, 99, 100a, 100b, 100c, 101, 102, 102a.1 en 104 WVO)

Ook deze onderdelen bevatten technische wijzigingen in verband met het vervallen van deel II van de WVO.

Artikel I, onderdeel EE (artikel 113)

Voor alle duidelijkheid is in dit onderdeel uitdrukkelijk bepaald dat het toezicht op de beoordeling door de RVC's van het aangewezen zijn op het lwoo en de toelaatbaarheid tot het pro is opgedragen aan de inspectie.

Artikel I, onderdelen FF tot en met HH (artikelen 115, 118e, 118f, 119 en 120)

Ook deze onderdelen bevatten technische wijzigingen in verband met het vervallen van deel II van de WVO.

Artikel I, onderdeel II (deel II WVO)

Deel II van de WVO kan vervallen, omdat het daarin geregelde onderwijs op het moment van de inwerkingtreding van deze wet is omgezet in pro of lwoo zoals geregeld in het huidige deel I van de WVO.

Artikel I, onderdeel JJ (artikel 124 WVO)

Door het vervallen van deel II en daarmee van artikel 289 dient opnieuw te worden voorzien in een citeertitel.

Artikelen II tot en met XV

Deze artikelen bevatten technische aanpassingen van diverse wetten in verband met het vervallen van deel II van de WVO.

Artikel XVI

De overgangsrechtelijke wettelijke grondslagen voor de bekostigings- en rechtspositionele voorschriften voor het pro en het lwoo worden verlengd tot 1 augustus 2003. Op deze wijze kan tot de aanpassing van het Formatiebesluit W.V.O. en het Kaderbesluit rechtspositie W.V.O. bij ministeriële regeling worden voorzien in de nieuwe bekostigings- en rechtspositieregeling voor genoemde onderwijssoorten. Overigens zal de inhoud van deze ministeriële regeling met uitzondering van de bedragen per leerling overeen komen met de inhoud van de huidige op voornoemde

wettelijke grondslagen gebaseerde regeling. De bedragen per leerling worden aangepast in verband met de introductie van het zorgbudget.

Artikel XVII

Van dit artikel wordt alleen gebruik gemaakt indien blijkt dat het niet mogelijk is de algemene maatregel van bestuur die de voorschriften voor regionale verwijzingscommissies en het zorgbudget en vaststelt tijdig in werking te laten treden.

Artikel XVIII

In verband met het vervallen van deel II van de WVO (zie artikel I, onderdeel II) is bepaald dat de bij of krachtens dat deel gegeven voorschriften zoals luidend op de dag voor het vervallen van deel II, van toepassing blijven op aanvragen, bezwaarschriften, beroepschriften en de afrekening van vergoedingen met betrekking tot de periode voor het vervallen van deel II.

Artikel XIX

Dit artikel voorziet in afstemming met het voorstel van wet tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met de invoering van persoonsgebonden nummers in het onderwijs (Kamerstukken I 2002/2001, 25 828, nr. 264). Onderdeel A houdt verband met het voornemen om voor praktijkscholen met declaratiebesteding bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te voorzien in voortzetting van die besteding (zie de toelichting op artikel I, onderdeel J). Het huidige artikel 77, derde lid, WVO maakt het reeds mogelijk dat voor praktijkscholen bij ministeriële regeling wordt afgeweken van het bepaalde in afdeling II van de WVO. In verband met de declaratiebesteding kan het echter ook nodig zijn om extra gegevens op te nemen in leerlingenadministratie. Onderdeel A maakt het mogelijk om dit voor te schrijven in een ministeriële regeling (vergelijk het in het wetsvoorstel onderwijsnummer voorgestelde artikel 162a, vijfde lid, WVO). Onderdeel B schrapt een in het wetsvoorstel onderwijsnummer opgenomen verwijzing naar deel II van de WVO.

Artikel XX

In verband met de Tijdelijke referendumwet is bepaald dat de wet met uitzondering van artikel XVI in werking treedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld. Artikel XVI, dat een verlenging bevat van de werkingsduur van de overgangsrechtelijke

wettelijke grondslagen voor de bekostigings- en rechtspositionele voorschriften voor het pro en het lwoo, dient voor 1 augustus 2002 in werking te treden om te voorkomen dat die grondslagen met ingang van die datum niet meer gelden. Mede gelet op het krappe tijdschema en het advies van de Raad van State is daarom bepaald, dat artikel XVI met toepassing van artikel 16 van de Tijdelijke referendumwet in werking treedt op de dag na de uitgifte van het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst.

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)